

Sensorveiledning REL2220 – Hinduisme: Indisk religion før og nå

Høsten 2025 – ordinær eksamen

Generelle vurderingskriterier

- A gis til fremragende prestasjoner som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
- B gis til meget gode prestasjoner hvor kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
- C gis en jevnt over god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
- D gis en akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
- E gis til besvarelser som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
- F gis til besvarelser som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Spesifikke vurderingskriteringer

Hver student skal besvare to av tre oppgaver. Karakter settes ut fra en samlet vurdering på grunnlag av disse punktene:

Er begge oppgavene besvart? Eksamensbesvarelser som hopper over noen av oppgavene, eller som behandler dem så kort eller omtrentlig at det ikke tilfredsstiller minimumskravene, trekkes kraftig ned.

Er alle ledd i oppgavetekstene besvart? Besvarelser som hopper over eller omgår sentrale punkter, trekkes ned.

Forholder studenten seg til det oppgitte temaet? Besvarelser som holder en klar rød tråd rundt oppgavetekstens tema premieres, mens besvarelser som skriver seg bort eller kompenserer for kunnskapshull ved å skrive om andre ting, trekkes ned.

Presiserer besvarelsen hvordan oppgavens spørsmål blir tolket og avgrenset, og hvordan eventuelle faguttrykk blir definert og anvendt? Det vil i så fall vurderes positivt.

Ingen av oppgavene har fasitsvar. Karakter settes på bakgrunn av fagkunnskapen som framkommer. Sensorene ser særlig etter nyanserikdom, selvstendighet og aktiv bruk av fagbegreper.

REL2220-eksamen er en skoleeksamen uten tillatte hjelpemidler. Det forventes derfor ikke konkrete pensumhenvisninger, men besvarelser som forankrer sine poenger i pensumlitteraturen vil likevel trekke opp.

Det gis ikke trekk for stavefeil, tegnsettingsfeil e.l., men karakteren blir likevel lavere hvis teksten har så mange språklige uklarheter at argumentet blir utydelig. Språklig klarhet, presisjon og god strukturering belønnes.

Oppgave 1

Hellige tekster har lenge utgjort en viktig kilde for religionsvitenskapelig forskning. Drøft ved hjelp av eksempler hvordan andre kilder – for eksempel visuelle, materielle eller menneskelige – kan utvide og berike forståelsen av hinduisme.

Denne oppgaven inviterer til refleksjon om hvordan både hinduismeforskningen og religionsvitenskapen generelt har utvidet sitt metodiske repertoar. Pensumlitteraturen og undervisningen har blant annet berørt hvordan religiøse budskap uttrykkes gjennom ulike medier helt fra palmebladenes tid og til samtidens dramatisering gjennom festivaler, TV-serier og visuelle digitale medier. Kurset har også vært innom tempelarkitektur, framveksten av gudeavbildninger i ulike former/materialer og – gjennom kvalifiseringsoppgaven – kontrasten mellom tradisjons- og person-orienterte forskningsvinklinger. Vasudha Narayanans pensumartikkel handler nettopp om det siste.

Oppgave 2

Mange populærvitenskapelige fremstillinger av hinduisme fremhever myten om at verden drives framover av tre kosmiske krefter – skapelse, opprettholdelse og destruksjon – som henholdsvis styres av Brahma, Vishnu og Shiva. Religionsvitenskapelige lærebøker legger imidlertid liten vekt på denne forestillingen. Drøft mulige årsaker til dette.

Den såkalte *trimurti*-myten (tri = tre, murti = form) har opphav i purana-litteraturen, og mange i Norge kjenner den fra videregående skole. Skjønt vi ikke har behandlet denne myten direkte i undervisningen, bør studentene ha fått med seg at Brahma aldri fikk like sterkt gjennomslag som Shiva og Vishnu. De bør også ha fått med seg at Shiva er kjent for langt mer enn destruksjon og Vishnu for langt mer enn opprettholdelse. Ifølge Krishna (i Bhagavadgita) er Vishnus rolle å la seg inkarnere for å utgjøre et korrektiv når dharma trues. Hvorvidt korrektivene er opprettholdende eller destruktive (og i så fall for hvem) kan for eksempel være en interessant diskusjon. En god besvarelse bør også drøfte resonnansen mellom trimurti-myten og den kristne treenighet, som kan forklare noe av trimurti-myten popularitet i kortfattede presentasjoner.

Oppgave 3

Gjør rede for framveksten av hindunasjonalisme, og drøft deretter ideologiens ringvirkninger for identitetsdannelse og religiøs praksis blant hinduer i ulike deler av verden.

Denne oppgaven bør få med seg hindunasjonalismens rot i kolonitidens reformbevegelser, dens organisatoriske videreutvikling i løpet av frigjøringsbevegelsen og dens økte politiske innflytelse fra 1990-tallet av. Gode besvarelser vil også nevne at et hindunasjonalistisk parti har hatt makten i India siden 2014. Pensumlitteraturen har fortrinnsvis behandlet hindunasjonalisme som ideologi, med vekt på dens retrotopiske karakter og frykt for/tiltak mot «minoritization». Blant ringvirkningene innenlands kan nevnes diskriminering mot religiøse minoriteter, forsterkede forestillinger om India som hellig geografi og sterk assosiasjon mellom «indisk» og «hindu». De to sistnevnte trekkene finner man også blant Indias hindu-diaspora, og for disse kan også storstilt tempelbygging være et tema, slik undervisningen har eksemplifisert fra Abu Dhabi og New Jersey.